

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΚΑΛΟ ΤΕΛΟΣ

«Συγγραφέας των μεγάλων αιγαγίσεων», όπως έχει χαρακτηριστεί η Λίτσα Ψαραύπη, έχει συνδέσει το ίδιο μάτι που στην πατέρα της στηγάτες του παιδικού και εφήβικού βιβλιού.

Βραβεύτηκε από τον Κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου (Ελληνικό Τμήμα της IBBY), τη Γυναικεία Λογοτεχνικά Συντροφιά, για το βιβλίο που «Το διπλό ταξίδι» μπήκε στον

Τιμπικό Πίνακα του Ευρωπαϊκού Βραβείου Παιδικής Λογοτεχνίας «Πέρ Πόδο Βερτζέριο» του Πανεπιστημίου

της Πάντοβα και για «Τα δάκρυα της Περσεφόνης» έχει περιληφθεί στον Τιμπικό Πίνακα της IBBY. Υπήρξε υποψήφιφα για το Βραβείο Χανς Κρίστιαν

Αντερσεν το 2000,

για «Το χαμόγελο της

Εκάπιας» βραβεύτηκε

το 1996 με το Κρατικό

Βραβείο και για «Το

σιγό της έχιδνας»

με Επαίνο από την

Ακαδημία Αθηνών.

Ανάμεσα στα βιβλία

της και τα ιστορικά

«Στα βήματα του

Σαμοθρίου», «Το φύλι

της Ζωής», «Τάλως,

ο χάλκινος γίγαντας

της Κρήτης», «Η

σπηλιά της γοργόνας»,

«Κασσάνδρα, η

μάντισσα της Τροίας»,

«Οι δραπέτες του

καστρόπυργου»

που κυκλοφόρησε

πρόσφατα από τον

«Πατάκη». Πηγή

έμπνευσης της η

Σάμος, η ιδιάιτερη

πατρίδα της.

Θεματολογία της,

τα προβλήματα των

σημερινών εφήβων.

Tον ερωτεύτηκα με την πρώτη ματά, καθώς τον είδα να καπφορίζει από το στρατώνα, Ψυλός, μελαχρινός, με τη στολή του ανθυπολοχαγού. Ομορφότερο άντρα δεν είκα ξαναβάει ωστα δεκάδες μου χρόνια. Λες και τα μάτια μου τον μαγνήτισαν, γύρισε και με κοίταζε μόλις έπρισε μπροστά στο παράθυρο που στέκομουν. Ενιώσα την καρδιά μου να κυπάει δυνατά και να καίνει τα μάγουλά μου. Λίγο πριν στρίψε στη γωνία γύρισε και με ξανακοίταξε. Κανονικά, μόλις τον είδα, θα έπρεπε να είκα φρικτεί μέσα και να κλείσω των κουρτίνα. Ήταν εχθρός μας, ένας ήταλος κατακτητής που πριν από λίγους μήνες είχε έρθει με μια ολόκληρη μεραρχία και το ντυτά μας στέναζε κάτω από την παλική καπού.

Όλη τη νύχτα δεν έλειπαμε και την επόμενη μέρα μετρούσα τις ώρες μέχρι να έρθει το απόγευμα για να τον ξαναδώ. Η ώρα περνούσε, αλλά ο ωραίος ανθυπολοχαγός δεν έλεγε να φανεί. Ήσεψή όπι μπορεί και να μην εμφανίζονται με γέμιζε απελπισία. Νόμιζα ότι θα λιποθυμούσα στα δύο πάντα που είδα να έρχεται, να πλησιάζει το παράθυρο και να μου λέει με φωνή τραγουδιού «Ciao bella bambina». Από κείνη τη μέρα έβαζα κάθε μέρα το καλό μου το φουστάνι, κινέζιστα μαλλιά μου μεγαλιστικά και σπινόνουσα στο παράθυρο, περιμένοντας να περάσει ο ωραίος ανθυπολοχαγός. Τις νύχτες τον ονειρεύομουν. Ξυπνούσα μουσικεύμενη στον ιδρότα κι έμενα ξάγρυπνη ως το πρωί.

Eίκε περάσει σκεδόν ένας μήνας μετα καθημερινά κρυψοκοιτάγματά μας. Ήταν ένα από τα βράδια που ξαγρυπνούσα με τη σκέψη μου στον ωραίο ήταλό, δεν ήξερα σύτε τ' ίνορά μου. Ακουσα μια φυσαρμόνικα να πάζει κάτω από το παράθυρο μου και μια γλυκιά φωνή να τραγουδάει. Πετάσκη με το νυχτικό και άνοιξα το παράθυρο. Ο δρόμος πάντα κατασκένεις, ήπειρα δύο ποσούς ήταν ο νυχτερινός καταδόρος. Σε μια σπιγή που τα σύνυφα παραμέρισαν και το φεγγάρι φώτισε, τον είδα. Εμφέρει το φυλοκάρδι μου. Φοβόμουνα μην ξυπνήσει η μάνα μου -ο πατέρας μου κοιμόταν βαριά- και με τοσακώσει στο παράθυρο.

Τον άκουσα μαγεύειν, με τα γόντα πλεύνα και παρακαλούστα να μην τελειώσει το τραγούδι. Οταν άρχασε ν' απομακρύνεται και τη μουσική να σβήνει, γύρισα στο κρεβάτι μου. Ήξερα πα δι να εκείνος μ' αγαπούσε, κάθε μέρα μου το έλεγαν

Hώρα περνούσε, αλλά ο ωραίος ανθυπολοχαγός δεν έλεγε να φανεί. Η σκέψη όπι μπορεί και να μην εμφανίζονται με γέμιζε απελπισία.

τα μάτια του, το χαμόγελο του, τα λόγια του κάθε φορά που κονταστεύονταν στο παράθυρο, κι ας μην τα καταλάβαινα.

Hμάνα μου δεν άργησε να παραπρήσει ότι είκε αλλάξει ή συμπεριφορά μου.

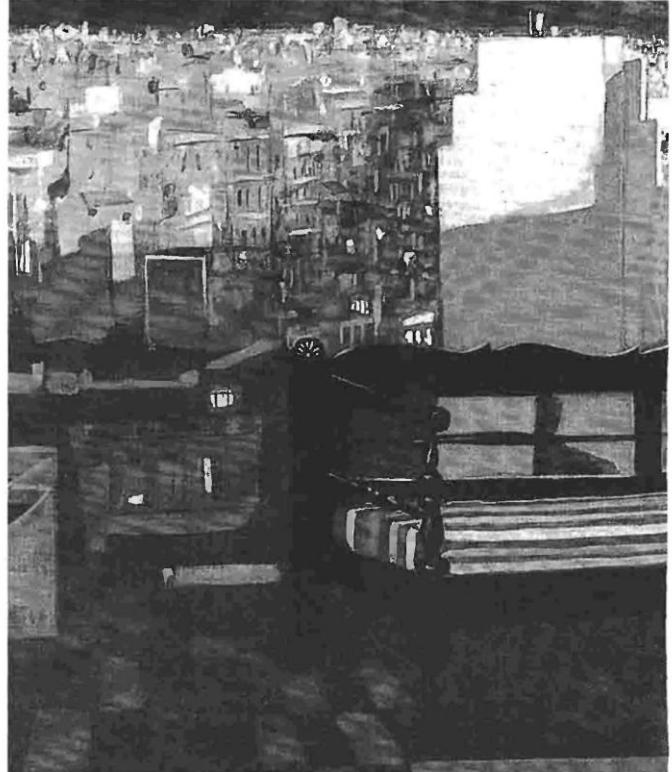
-Κάτι τρέχει με σένα, Ιρηγένεια. Είσαι διαρκώς αιφρημένη, όλη μέρα γυριζέσαι στο σπίτι σαν αλλοπαρμένη και μόνο το απόγευμα στολίζεσαι και στίνευσαι στο παράθυρο.

Οι δικαιολογίες μου δεν έπιασαν τόπο. Ενα απόγευμα, κρυμμένη πίσω από τη μισάνωκη πόρτα, είδε τον ωραίο ανθυπολοχαγό να σταματά μπροστά στο παράθυρο και να μου δίνει έναντριαντάριλλο.

Ποιος είδε τον θεό κι δεν τον φοβήθηκε; Πρώτα μου έστραψε δυο καστούκια στα μάγουλα κι έπειτα τα πάτα πάνω στον μπουφέ σείστηκαν από τις φωνές της.

-Καλύτερα να πεθάνω παρά να δώ τέτοιο ρεζάλικι, τη μοναχοκόρτη μου να σολιαρίζει μ' έναν ήταλό. Δεν καταλαβαίνεις ότι ο μακαρόνας θέλει να περάσει την ώρα του; Ξέσκασε ότι είναι εκθρός μας, κατακτητής που πίνει το αίμα μας και σφίγγει τη θωλία στο λαιμό μας; Αν το μάθει ο πατέρας σου θα σε αφάξει στο κατώφλι σαν τραγή. Δεν έγιαλα αύγα. Ακουσα όλο το ξέσπασμα της μάνας μου μέχρι που κουράστηκε να φωνάζει κι αποσύρθηκε στην κουζίνα.

Δυο μέρες αργότερα, λίγο πριν με πάρει ο ύπνος, άκουσα έναν κρότο. Στην αρχή δεν κατάλαβα από πού ερχόταν. Αρέσως μια δεύτερη πέτρα κτύπησε το κλειστό παράθυρο. Ανοίξτη ένα φύλλο και τον είδα λουσιμένο στο φως του φεγγαριού να μου κάνει νούσια να κατεβώ. Χωρίς δεύτερη σκέψη έβαλα ένα ζακετάκι πάνω από το νυχτικό μου και ξυπό-

Historia

ληπη, στη νύχτα των ποδιών μου, άρκισα να κατεβάνω τη σκάλα. Σε κάθε βήμα μου στα ξύλινα σκαλοπάτα έφιζαν, έφερα με πάρους χαρτάρι οι γονείς μου.

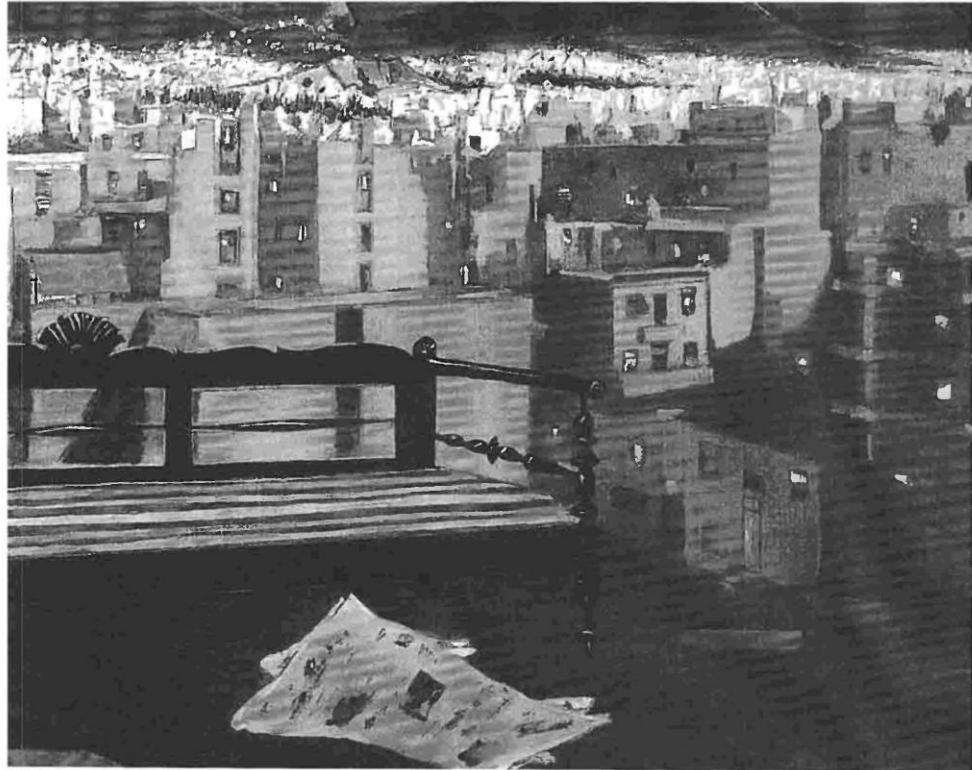
Ανοίξτην πόρτα άσσο προσεκτικά μπορούσα. Ορίστηκε και μέλλοντος στην αγκαλιά του. Ένας κείμερος λόγια σαν μουσική, μου χώισαν τ' αυτά. Ήταν σίγουρα λόγια αγάπης κι ας μην ήξερα ούτε μια λέξη παλικά. Δεν έζρωναν έρεινα στην αγκαλιά του λίγα λεπτά ή μια αιώνιστη. Οταν ήρθα στα σύγκαλά μου, τον έσπρωξα για να ελευθερωθώ από το αγκάλιασμά του. Πήρε το πρόσωπό μου στα δύο του χέρια και με φιλησε, δε θα ξέχασα ποτέ πόσο απαλά ήταν τα χείλη του.

Ανέβηκα ζαλισμένη τη σκάλα κι ως την αυγή μια καταιγίδα μανιόταν στο

μιαλό μου. Την άλλη μέρα μια γειτονούπολα μού έφερε ένα χαρτάκι κιλοβιλωμένο.

Hταν γραμμένο στα ελληνικά – ποιος έξει ο ωραίος ανθυπολοχαγός ποιον είχε αγκαρέψει να το γράψει; Ανάμεσα στα λόγια α γά π η σ μ ο ύ έγραφε: «Ο εκθρός της πατρίδας είναι πάντα μισηός, αλλά οι καρδιές των ανθρώπων είναι ελεύθερες ν' αγαπούνται. Οταν τελειώσει ο πόλεμος ο κόσμος θα είναι διαφορετικός, όμορφος, γειάσιος δημιουργικότητα και αισιοδοξία. Κι αυτό τον καινούργιο κόσμο θέλω

ΛΙΤΣΑ ΨΑΡΑΥΤΗ

Inns Iphigénias

να τον χαρούμε μαζί. Ενα μόνο σου ζητώ. Να με περιμένεις. Θα γυρίσω και τότε κανείς δε θα μας κωρίσει... Πάλος.

Γύρισε το 1945, μόλις τελείωσε ο πόλεμος. Όλα εκείνα τα χρόνια μού έπειλανε γράμματα και εγώ του απαντούσα, είχα μάθει πταλικά. Οι γονείς μου το έβλεπαν σαν ένα νεανικό καπρίσιο κι έλεγαν πως «μάτια που δε βλέπονται γρήγορα λασπονιούνται». Ένα πρωινό που πήναμε τον καφέ μας, ακούσαμε φωνές και κτυπήματα στην εξώπορτα. Κατέβηκα ν' ανοίξω. Ένας ακθωφόρος, λαχανισμένος, με δυο βαλίτες, προσπαθούσε να βρει τη μιλιά του.

—Δυο ξένοι... Μια γυναίκα και ένας αντράς ζητούν το σημή σας... Μόλις ξεμπράκισαν από το «Κωστάκια Γάγια».

Να τους! Έρκονται!

Κοπούσας μαρμάρωμένην την ψηλή κορμοστασιά του Γάλο και δεν πίστευα στα μάτια μου. Πίσω του μια παχούλη γυναίκα, καλοντυμένη, σκούπιζε μ' ένα μαντήλι το ιδρωμένο της πρόσωπο.

—Δε με περιμένεις, ε; είπε με την τραγουδιστή φωνή του και μ' ἀρπάξε στην γυκαλιά του. Είκα κάθετη μιλά μου, η καρδιά μου φτεροκοπούσε, νόμιζα πως θα πεταχεί από το στήθος μου.

—Ξέλα να γνωρίσεις τη μπέρα μου. Σε έρει καλά, για σένα μιλάμε. Η γυναίκα μου' σκασε από ένα φλός σε κάθε μάγουλο μαζί μ' έναν κείμαφρο πταλικών. Ο ερχομός του Γάλο αναποδογύρισε τη ζωή μας. Ζήσαμε έναν μίνια γεράπο δάκρυα, γέλια, καρές κι έγνοιες. Ο πατέρας μου

βρέθηκε απροστοίμαστος. Πώς να πιστέψει ότι από τη μια στιγμή στην άλλη το κορποσάκι του, που πάνω του είχε κρεμάσει όλες τις ελπίδες και τα όνειρα, θα 'φευγε από κοντάτου για να ζήσει μακρά μ' έναν ξένο; Όλη τη μέρα στηριφογύριζε σαν το θηρίο στο κλουβί, κάπινζε το ένα πακέτο μετά το άλλο κι δεν του 'ναφρες λέξη;

—Σε καλό σου! Τον μάλωνε η μάνα μου. Πώς κάνεις έτοι; Γάμο ετοιμάζουμε...

Η μάνα μου το πήρε απόφαση από την πρώτη μέρα. Ή αυτόν ή κανέναν, υπ το ξέκοψα. Κλάψηε κάμποση ώρα γυκαλισμένες και προσγειώνει καθώς πάνα, ανασκουμπώθηκε για να γίνουν όλα όπως έπρεπε.

Η πόρτα μας έμενε ανοικτή μέρα-

Μια πλειάδα σύγχρονων Ελλήνων συγγραφέων υπογράφουν καθημερινά και αποκλειστικά για το «Εθνος» «Μια Ιστορία με καλό τέλος». Επειδή η ζωή έχει το χώρα, το αίσθημα και την έρβαση -γιατί όχι- που εμείς τη δίνουμε.

Διότι είναι ανοικτή στο ενδεχόμενο και το αναπάντεχο.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΚΙΚΑ

Ο ερχομός
του Πάολο
αναποδογύρισε
τη ζωή μας.
Ζήσαμε έναν μίνια
γεμάτο δάκρυα,
γέλια, καρές
κι έγνοιες.

νύχια. Συγγενείς, φίλοι, μοδίστρες, κεντητρές μιταινοβγιανεν δόλ φούρια. Καμιά φορά, μέσα σ' όλη εκείνη την ανακτισσούρα έπιανατη μάνα μου να σκουπίζει κρυφά τα μάτια της.

Τη μέρα που έγιναν οι αρραβώνες, στο σπίτι μας δεν έπειψε καρφίτσα. Τα σόγια μαζεύτηκαν από νωρίς. Οι γυναίκες πάλευαν στην κουζίνα.

—Μην ξεχάσεις να βάλεις άνιθο στη γέμιση του κατοικιού... Οι πίτες θέλουν κι άλλο ψήσιμο, να πάρουν χρώμα... Να φέξεις μπόλικη κανέλα στους λουκουμέδες, η μάνα μου έδινε διαπάγες σαν το στρατηγό σε ώρα μάχης... Και ξανά ευχές, καλωσορίσματα, γυκαλιές, τουσυγκρίσματα, βουνά σι μεζέδες μέσα στους δίσκους. Ταχέρια του πατέρα έτρεμαν την ώρα που άλλαζε τις βέρες. Οταν καθίσαμε στο τραπέζι γύρισε στη θεία Ευγενία:

—Πετάξου στο κελάρι και φέρε μια κανάτα από το καλό κρασί που φιλάμε για την Αγία Κοινωνία και η μπατά του είχε ξαστερώσει.

Ο γάμος μας έγινε ανήμερα της Αγίας Ζώνης, στο μοναστήρι, πάνω στη Μουρτά.

.... «Γάμος εγένετο εν Κανά της Γαλιλαίας διέβαζε το ευαγγέλιο ο πατέρας Μιχαήλ και η πλούσια φωνή του γέμιζε την εκκλησία. Ο κόσμος δε κόραγε μέσα, γέμισε και η αυλή. Ο γάμος τελείωσε. Ο κόσμος έπεσε πάνω στο πανέρι με τις μπομπονιέρες. Μόριζε το ρετσίνι των πεύκων, πιο πολύ όμως μοσκοβιλούναν οι βασιλούκοι σύγουροι και θεριεμένοι μέσα στους γκαζοντενέκεδες, φυτεμένοι από τα μέχακέρια της μοναχίας Πελαγίας...

ΠΑΓΚΑΚΙ
Σαν ζωγραφιά του Σύντομου Βασιλείου, μια ιστορία αγάπης με αίσιο τέλος διπού ένα παγκάκι περιμένει στη μέση του πανός της πουθενά, εκείνους του δύο που αγαπούθηκαν κόντρα στον πόλεμο, στο διήγημα της Λίτσας Ψαράπη.